

nec huiusmodi in scholis sunt tractanda
Sed esto q̄ sepe dicit̄ autor in aliquibus
 forte nō ita dixisset sicut aliqui vellent. v̄l
 quoniā melius v̄l veri⁹ dici quivisset. que
 cura de hoc. **I**n opusculis tractatoꝝ ml̄
 ra corrigenda inveniunt̄. **S**i ad abiectio
 nem alicui⁹ tractat⁹ sufficeret aliqd̄ dictū
 in eo corrigendū. pauci tractatus recipiē
 di essent. **N**egare nō possum nec debeo ait
Aug. sicut in ip̄is morib⁹ meis. ita multa
 esse in tam multis opusculis meis q̄ pos
 sunt iusto iudicio ⁊ nulla temeritate cul
 pari. **I**tē idem. noli meis litteris quasi ca
 nonicis scripturis inseruire. sed in illis et
 qd̄ nō credebas incunctanter tibi inveni
 endum crede. in istis autē qd̄ certū habe
 bas nisi certum vel certe intellexeris noli
 firmiter tenere. **N**ō em̄ par autoritas scri
 pturę canonice debet ⁊ eaz̄ expositōibus
In om̄ibus bene agere ⁊ in nullo deviare
 nō est humanitatis sed deitatis. **E**stimo
 tamē qd̄ doctrina eius quantū ad intelle
 ctum suū in paucis calumniā patiat̄. li
 cet forte quedā plani⁹ ⁊ irrep̄ensibilius
 potuisset dixisse. **N**ec dicta sufficiāt con
 tra eos qui doctrinaz̄ predicti viri vident̄
 calumniari sub correctione tamē semper
 melius sentientius. **S**ed dicit aliquis
 quis est iste qui ausus est os suum pone
 re in celum ⁊ respondere domino **L**ancella
 rio parisiensi discretissimo ⁊ eruditissimo
 viro. **F**ateor charissime qd̄ ego sum mini
 mus clericorum ⁊ religiosorum qui nō sū
 dignus vt solvam corrigiam calciamen
 torum domini mei **L**ancellarij qui incō
 parabiliter vita morib⁹ ⁊ scientijs me p̄cel
 lit. **P**rotestor tamē qd̄ non ostentationis
 gratia nec temeritatis motus audacia p̄
 sumpsi respondere obiectionib⁹ tanti viri
Sz̄ duo sunt que me mouerunt ⁊ incita
 uerunt ad scribēdum ista. **P**rimū est qz̄
 emulatoꝝ existēs paterne traditionis ⁊ ze
 lum gerens pro doctrina patris nō potui
 patienter sustinere vt ille liber que p̄ sp̄i
 tum sanctū spero fuisse compilatū vilipē
 deretur abijceretur ⁊ contemptui habere
 tur. **S**ecundū est qz̄ annuens p̄ijs p̄cibus
 ⁊ desiderijs fratris bartholomei qui instā
 ter put quibusdā referentib⁹ intellexi ro
 gauit sibi intellectū verborum illius ter
 cie partis libri d̄ ornatu spiritualium nu
 ptiarum exponi ⁊ referari institi ⁊ labora
 ui inquantū potui dicta tercię partis p̄e

fati libri explanare ⁊ ad quē intellectum ef
 sent capiēda enodare. **S**i scripsi vt debui
 approba tu ⁊ tui. **S**i vero nō vt debui ig
 nosce x̄p̄e tu ⁊ tui. **A**men.

Finit libellus Johānis de schoenba
 nia i quo defendit dicta fratris Johānis
 Ruybroech cōtra magistrum Johannē
 de Berson **L**ancellariū parisiensem.

Epistola magistri io

hannis de Bersonno ad fratrem Bartho
 lomeum **L**arthusiensem contra predictā
 defensionem.

Oratia tibi ⁊ B

Opar vir exēplo Job sim
 plex ⁊ rectus ⁊ timēs de
 um. **O**blata est mihi nu
 per sicut nosti grandis
 epl̄a tendēs saluare mo

dos locutionū positos in terciā parte tra
 ctatus cuiusdā intitulari de ornatu sp̄i
 tualium nuptiarū. **D**uos ego modos alias
 p̄ catholice veritatis sinceritate seruanda
 aput animos minus instructorū ostēdi p̄
 epistolā tibi directā nō esse seruādos. **S**z̄
 quid agimus. **D**uo nos inter tot occupa
 tiones veritimus. **I**taqz̄ faciendū plures
 libros vel epl̄as. arguendo v̄l replicando
 null⁹ est finis. **S**temus iḡ infra limites
 epl̄e prime. ⁊ p̄ p̄sideratōes aliquas. facili
 planoqz̄ stilo sumptas ex eadem iustifica
 tio sua monstretur.

Nobis ad certā regulaz̄ loq̄ fas
 est/posita est illic sententiosissi
 ma hec. verissimaqz̄ augustini
 sentētia/q̄ tollit barbarā p̄fusi
 onē linguaz̄ a sacra doctrina/nā qualis al
 tera esset efficacior via p̄hibendi edificati
 onē turris dauitice in bonū. q̄ si fieret no
 minū v̄l terminoz̄ p̄ libito cuiuslibet va
 riatio. **N**ō em̄ tūc intelligeret vn⁹ alteruz̄
 sz̄ in quadā babilonis p̄fusiōe laboremur
Nō ergo sufficiēter excusat̄ autor tracta
 tus illi⁹ p̄ suū defensoꝝ q̄ sic ait. **E**t si sit
 aliqz̄ error in dictis suis ille solū stat i qd̄
 nominis. nomina aut̄ sunt ad placitum. ⁊
 ideo talis error nō est magni ponderis. **S**i
 em̄ sancti doctoz̄es vt **A**ug⁹ ⁊ hieronim⁹

Contra prescriptam

admississent modos loquēdi hereticoꝝ p-
tinus habuissent pacē cum eis/ sed malaz
pacē. **N**otetur responsio magni basilij in
casū simili q̄ noluit nec in solo verbo qui-
dem deuare p̄fitendo catholicā veritates
Sic nec hieronim⁹ d̄ x̄bo isto omouision
sic alij sine numero. **F**uit quidā tempore
med scot⁹ qui respōdendo dicebat patres
esse causam filij. hoc dicebat id est pater p-
ducit filiū. **C**oact⁹ est statim reuocare di-
ctum suū nec expositio sua quomodolibz
admissa est q̄uis esset ad intellectū suū et
exp̄sionem verūssima.

Modus loquēdi doctoꝝ si repe-
riatur impropri⁹ ⁊ parabolic⁹
⁊ inusitat⁹ aut figuratiu⁹ extē-
di vel in vsum trahi non debet
sed ad sensū ppriū ⁊ nō figuratiuū reue-
renter exponi. **A**lioquin frustra essent do-
ctores in theologia cōstituti principaliter
ad hoc officij elucidandi sacrā scriptu-
ram quā magis atq; magis aliter agendo
p̄funderent/ vnde si quis ad vim vocis su-
stinere vellet q̄ de⁹ ad liberandū susceptu-
rus hominē nō horruisti virginis vterū/
vtriq; erroris reus esset. **T**olerent igit̄ pa-
tienter homines inferioris grad⁹ ⁊ sciētie
si dicta eoz querant ad propriū vsum co-
artari/ nō i perniciē doctrīne catholice di-
latari. **H**ac cōsideratione permotos exi-
stimo doctores nouissimos thomā bona-
uenturā alexandrū de halis ⁊ similes duz
omisso omni verboꝝ ornatu tradiderunt
theologiam per q̄stiones vt sub certis re-
gulis ⁊ sub p̄scisa verboꝝ forma turissimā
haberem⁹ theologiam tam practicā q̄ specu-
latiuam/ reducēdo doctores oēs p̄ores ad
vnā securāq; locutionis pprietatē.

Quicūq; in sua arte perito cre-
dendū est/ hec est ratio cur do-
ctoꝝ in sacra theologia exer-
citis dat̄ autoritas interp̄ta-
di doctrinaliter sacrā scripturā qd̄ maxie
habet fieri i scolis doctrinā imp̄tiedo his
qui tam ingenio q̄s exercitatione cōtinua
capaces sunt ad intelligendū. **C**um igit̄ q̄
ponit tertia pars tractat⁹ p̄nominati sūt
de punctis sacre scripture imo de summa
theologia q̄ mīstica nominat̄ ⁊ quā scola-
stico more albert⁹ magn⁹ ⁊ quidā alij cla-
ro pprioz sermone exposuerūt/ quis nō
mirabitur audire ab hui⁹ autoris defen-
soꝝ q̄ hec in scolis nō sunt tractanda **I**ta

videlicet publicabunt nunc s̄ p̄ris nunc
verbis idioma vulgare seruantibz ⁊ apud
simplices adolefcēculos/ apud senes hebe-
tes/ apud illitteratā plebeculā/ apud anaf
decrepitas/ nūc in foro/ nūc in angulis/ et
viri doctissimi tam ingenio q̄s exercitio p̄-
diti/ ab alijs recte loquēdis quia scolasti-
ci sunt arcebunt.

Quā adheret deo vnus spūs est
hāc vnitatē null⁹ sane potest in-
telligere vel exponere quantū/
cūq; verba multiplicauerit ad
aliū sensū q̄s per assimilationē. de qua dic̄
Johes in canonica. **S**cim⁹ q̄ cū ille ap-
paruerit similes ei erim⁹. **O**mis em̄ mo-
dus alter loquēdi metaphoric⁹ vel figura-
tiuus v̄l p̄perbolic⁹ vel emphatic⁹ docto-
rum sanctoz vt dyonisi⁹ ⁊ alioꝝ si nō refe-
ratur ad hanc regulā repudiandus. **A**ssi-
milatio aut̄ nō tollit sed perficit naturam
neq; tollit qd̄ habet creatura in pprio ge-
nere quoniā illud perdere nisi p̄ annihila-
tionem anima rationalis nunq; potest/ ac-
pinde sequitur q̄ similitudo adducta per
qualēcūq; doctoz de infusione gutte aq̄
in dolium vini fortissimi ad v̄nionem ani-
me ⁊ templantis cū deo/ tanq; sit om̄imo-
da similitudo/ repudiāda est proꝝus tan-
q̄s habens erroꝝ imo insanā almarici cō-
demnati ponentis creaturā verti in deuz
⁊ in suū esse ⁊ principiū ideale sicut notat
hostiensis sup̄ illud capitulū damnamus
de summa trini. ⁊ si. catho. **D**eniq; simil fan-
tasia fuit alias parisi⁹ tanq; fatua ⁊ inin-
telligibilis aduersus vnuz augustinēsem
damnata.

De uotio illoz culpanda est q̄
nituntur inuoluere sententias
sermonibz imperitis peregrini-
nis ⁊ inusitatis vel eos qui sic
volūt laudare atq; defendere ⁊ defendēdo
seipos magis inuoluere q̄s euoluere. **A**d-
ducam h̄ loco ne mihi soli videar inniti p-
ticulā cuiusdā sermonis facti in capitulo
vno fratꝝ Carthusien. Anno dñi. **D**.cc.
cc. viij. cui⁹ thema est. videamus si floruit
vinea ꝛc. **Q**uartā h̄o deuotionez falsā id ē
vanā ⁊ curiosā illi exercēt q̄ sine mortifica-
tione pprie volūtat̄ a zelo dñi seruicij
vitā spūalem p̄sistere credūt in ruminatōe
vel potius fantasiatōe rez spūaliū/ estimā-
tes hāc ipam fantasiatōe vel saltē dele-
cratōe inde p̄sequentē deuotionem esse

vnde bi ad hanc ipam psequendā nō pten
 ri modos loquēdi scripture sacre adinue
 niunt sibi vel fingūt de rebz spūalibz mo/
 dos abstractiores/ eo qz tales maiores eis
 delectationē generent. Plerūqz etiā ob h
 materias satis faciles obscuris modis et
 abstractis in quibz delectant obuoluētes
 aut vocantes humiliationē vel fortassis
 etiā altā contemplationē. summersionē in
 abissali pfundo. diuinū amorē annihilati
 onem vel in nihilū redactionē/charitati/
 uum morum mentis in deū/influxū i deū
 vocantes/mor^o ad opus ppter deū/efflu/
 ruz a deo/ et sic de alijs psumilibz/ quibz tñ
 pps pphete et apostoli et omnes doctores
 scripture sacre tractatores quantū pote/
 rant et expediebat ea que difficilia fuerūt
 p modos loquēdi fecerūt facilia. Dec re
 uera falsa deuotio est religiosi periculo/
 sissima/ quoniā mltos vt quotidiana heu
 docet et dolenda docuit experientia/ qz spi
 rituales ac religiosi apparebāt/ decepit in
 fatuauit vl' penit^o excecavit/ ita vt fierent
 in obseruatijs regularibz qz despererant
 desides. superioribz quos rudes reputa/
 bant rebelles. etiā aliqz fugerēt et apostata
 rent. Aliqui etiā hereticarēt/ vel ante tem
 pus ppheterent/ dicētes hec dicit dñs cū
 dñs nō esset locutus. Sz supba vel saltes
 fantastica capita eoz/ hec ipsa cōfinterūt.
 Aliqui quoqz mirabiles fatuitates extrin
 secus in pretensis iubilationibz tripudij
 saltationibz et huiusmodi ostenderūt. Se
 quitur. Quarta deuotio est vinū valde fu
 mosum id est supbie generatiuū et est libi
 dinosum de quo mystice et illa fortassis in
 bibitio apostolica accipi potest/ nolite in
 ebriari vino in quo est luxuria. Et reuera
 in hoc ipso est spūalis luxuria eo qz sic fal
 se deuoti non dei cultum et honorem sed p
 priam querunt delectationē. hec ibi. O si
 vidisses quisquis autor fuisti sermonis il
 li^o si vidisses epistolā nouiter ostensā mi
 hi qd dixisses: qd stomachi habuisses.

Dicus plato amicus socrates
 magis amica veritas. Peruer
 tit enim affectio nimia ad do/
 ctorem aliquem vel doctrinaz
 iudicium non solum practicum quod se/
 pissime contingit sed etiam speculatiuum
 de quo minus videretur/ quasi videlicet
 more piragoricorum non liceat aliud iter
 rogare qz si magister hoc dixerit. Tollēda

est igitur e medio sicut odiosa concertatio
 et infectatio inuidiosa sic pertinet et animo
 sa hui^o vel illius doctrine defensario. Pa
 ter autem conscientia mea apud te de^o. qz
 nullatenus odio cuiuscunqz fueram indu
 ctus scribere que scripsi. Sed quia veris
 sime tunc mihi videbatur sicut et nūc ma
 gis ac magis inspicio modos illos loquē
 di nimis improprios esse vnde et sic dixi
 inter cetera postqz de vnitae ad deū que
 dam inducta fuerant. hoc tropo in quā p/
 barboetius hominem bonū esse deum ut
 tra illud. Dixi dñ estis. non quidem p ve
 ritatem et vnitatem diuine essentie et locu
 tionem ppriaz. sed participatiue et assimi
 latiuē immutatiue et nuncupatiue. Qz si
 autor iste pari modo responderit se dicta
 sua intellexisse de illa vnificatione spirit^o
 cum deo non contendo non contradico/
 sed explicationem aliter sonare non dubi
 to. Dec ibi. Uide queso o lector si mode
 stior esse potuerit sermo meus. addito qz
 postmodum tam verbis excusare conat^o
 sum predictum autorem postqz innotuit
 mihi qz in alio loco plus expresserit qz cre
 atura nullo modo perdit esse suum qd ha
 bet in proprio genere. qz si idem inseruissz
 ad verba tercię partis sui tractatus. non
 ita prebuisset occasionem errandi et se cul
 pandi. non solum apud simplices sed litte
 ratos et edoctos. Videbit hoc qd dico ve
 rum esse qui forsitan incidit in tractatu
 lum vnum quem d theologia mystica tam
 speculatiue qz practice conatus sum ordi
 nare. habens hanc intentionem deducere
 ad noticiam familiarem et propriam scho
 lasticorū ea que deuoti homines de ea ma
 gis affectiua declamatiōe et figuratiua lo
 cutiōe qz litteratoriā proprietate tradi
 derunt. Notetur locus ille vbi theologia
 mystica differentiā hanc a litteratoriā po
 nitur inter ceteras habere. quia vnit et tras
 format.

Hij qui amant. sibi somnia fin
 gunt ait virgilius Super hoc
 dicto cum experientijs et ratio
 ne certa fundat dictuz prioris
 eple mee qz sic ponit. Sic et carētia pñ af
 sect^o et magis infectiōe ei^o p vicia/ errant
 nōnunqz peritissimi i sacris. excecavit em
 eos malicia eoz/ et dati sūt in reprobū sen
 sum. Ita et paruo lumine intellect^o et pua
 instructōe i studio. hraz etiam secularium

Lectiones

quibus presertim in logica/prolabunt aliqui in
errores piculosissimos illi qui magnorum
sunt erga virtutes affectuum. quales apud vo/
cavit habere zelum sed non scientiam. adeo
ut si non humiliter sapiant et nisi sese contra
bant infra metas sue cognitionis nulli pri/
naciis inveniuntur neque absurdius erro/
res confingere/propterea non leuiter oportet
eos scribere vel docere. sed non absque cau/
tela magna adherendum est eis nisi preuia
discussione diligenti et doctorum examina/
tione. In talibus quippe sepe reperimus plu/
rima aut falsa aut male explicata ac pin/
de multa erroris materia presentia simpli/
cibus quibus in multis diuinissima altissi/
maque sint. Adde nunc id quod euenit tempo/
re meo de quadam que prophetissa et miracu/
lorum operatrix reputata est a multis. quam
et vidi et allocutus sum. Dec tandem dixit et
scribi iussit. quod spiritus suus deum contempla/
do fuerat annihilatus vera annihilatione
et hinc recreatus. Et dum quereretur qualiter
hoc scire potuerat respondebat se expertam
Dies mihi non sufficeret si numerare vellem
innumeras tales insanias amantium imo
et amentium quod non scientiam quales videntur
fuisse begardi et begarde quemadmodum
in quodam tractatulo de distinctioe verarum
reuelationum a falsis memini prede annotasse

Decendus non est vel monendus
quod errorem suum defendere mauult
quod corrigere. Hoc oratio posu/
it in fine poetrie sue. Exigitur
igitur correctio seuerior si sic iterum fuerit
pugnator ad saluandam tantam propriam hanc
verborum improprietaem. Quo pacto sit
vel quo ordine postulandum quippe vide/
bitur ordinarij et inquisitionis iudicium quam
parua radix peregrini sermonis serpit ut
cancer et modica errorum scintilla (sicut in
arrio patuit) dum non conuenienter oppri/
mitur vel aratur/magna erumpit in flammam.
Sic nuper actum est parisijs per sa/
crum theologie facultatem aduersus illos
qui doctrinam quandam peregrinam Ray/
mundi lullii conabantur inducere que licet
sit in multis altissima et verissima quia ta/
men in alijs discrepat a modo loquendi do/
ctorum sacrorum et a regulis doctrinalis
sue traditionis et vsitate in scholis/ipsa edi/
cto publico repudiata prohibitaque. Dicam
hic quod sentio si tales locutionum modos
publicari perciperem/apud alma vniuer

sitatem parisiensem vel per sermones vel
per scholas deducere proterit ex officio
cui indignus deserui. ad censuram theo/
logice facultatis/ut examinaretur et exa/
minata suum quale mereretur iudicium for/
titeretur. Bene vale pater emerite. memor
mei in orationibus tuis.

Finit secunda epistola Johannis de ger/
son contra dicta fratris Johannis Ruys/
broech in tercia parte tractatus sui de or/
natu spiritualium nuptiarum.

Incipiunt lectiones
due peritiles super marcum et ad commendatorem
nostri et voti multum faciunt et va/
lent doctoris Johannis de gerson Cancellarij
parisiensis.

Sicut scriptum est in Isaia propheta Ecce ego
mitto angelum meum ante faciem tuam qui
parabit viam tuam ante te. Tertio presens hodiernae lectionis per
diuersas punctuaciones et postillarum sententias
ad precedentia et subsequencia varie coap/
tas. Nam quod autoritas ista. Ecce ego mitto
angelum meum. non de Isaia sed de malachia
Malach. iij. sumpta est referri posse dixerunt
quidam hanc periculam sic scriptum est in Isaia
propheta ad illud quod immediate premittebat
quod in eo confirmatoeque atque fulcimentum. ut sit
sensus. In initium euangelij ihesu christi filij dei id
est quod fuit filius dei. et quasi pater sibi absque propheta
testimonio istud posuisse. addidit sic
scriptum est in Isaia propheta. Potest enim ab hoc
propheta trahi christum fuisse deum atque dei filium.
vel quod vocatur est emanuel. Isa. viij. et liij.
Generatione eius quod enarrabit. De eterna
eius a patre productione dictum est. et ex primo
capitulo et alijs ibidem elicitur. Dissoluit
homo ipse Porphirij heretici blasphemiam
quod nihil est pro bare euangelicam nostrum
dantari mendacium. quod illud quod dictum est. Ne
quod tamen coartat tal obiectio ut ad hanc expositionem
fugiamus. Constat itaque prophetas
omnes uno et eodem spiritu suas preteruisse
prophetias. ac perinde quod vnus posuit
(quia non tam ipse quod spiritus sanctus loquatur)
potest ab altero (qui similiter est spiritus
sancti instrumentum) intelligi quodammodo